

կանոններն փոխարէնը¹։ Ասոր նման ուրիշ հաւաքական մեծ ձեռնարկներ ըրած են, ինչպէս իրենցմէ մէկ քանին՝ Շիրքէթի խայրիչի սկզբնաւորական գործողութեանց ու հաստատութեանն իսկ բաժնեկից եղած են։ Այս վերջիններէն էր նաեւ մեր Բէսիմէի հաճի Մկրտիչ խալֆան՝ ծնած Կեսարիայի Բալ հայտնի Մանճուսուն գիւղը, և Պոլիս գալով՝ շատ երիտասարդ հասակին՝ կրթութեամբ ճարտարագետ Գրիգոր, Կարապետ խալֆաներուն և Մ. Քարէլի Խալաֆի ճարտարագետին ձեռքին տակ։ Քիչ ատենի մէջ մեծ անուն շինած է՝ իբրեւ միակ Բալիմէի Պոլիսի մէջ՝ իր շինուածապետութեամբ շինուած են Պոլիսի մեծ Եւլաֆէր և քանի մը Եկեղեցիներ. մինչեւ 100 տարի ապրեցաւ և կը վաշխէր հայ և թուրք մեծերու յարգանքն. իր վրայ հակիրճ կենսագրական մը գրուեցաւ Բիւզանդիոնի 925 և 926 թիւերուն մէջ 1899։

Առանց պաշտօնապէս կոչուած ըլլալու ամիրայ՝ ամիրաներէն կըրնան սեպուիլ նաեւ Տատեաններու ազգականացած Քաթամանեան բազմեղբայրները՝ վաճառական մանիֆաթուրայի, մանիֆաթուրային ոսկեղաւրուն. Պէյլէր Օղլու Յակոբ աղայ՝ ձեռնկալուն Յ. և Մ. Խալեան եղբայրներուն, Գուլուսթը Մելքիսեդ աղայ՝ ազգեցիկ և Գումգաբուլի եկեղեցական մեծ մը, Քիւրքէի-Պաշիները, Եազըճի Պաշի Պօղոս աղան, կեսարացի Մանսուկեաններն ու Կիւմիշճի Գասպար աղան, որ ոսկերիչներուն և գրամագէտներուն հարստագոյնն տարագոյնը՝ վասն զի կանխիկագոյնը, ուստի և իմաստնագոյնն եղաւ։ Կայ նաեւ Տոնիկ փոքրիկ ամիրայ մըն ալ՝ Գասըմ փաշայի արդի եկեղեցիին հողը գնողն և նուիրող։

Այսպէս տե՛ս՝ գլխաւոր անունները, հակիրճ անցեալն ու հանրական և անհատական գործառնութիւնները կը հասնին մինչեւ հոս (1860) այն նախնի մեծատուններուն, որ տեւեցին իբր 300-305 տարի, և, իրենց աւանդապա՛հ առաւելութեանցն ու հարստութեանց կցորդունեցան իրենց աւանդական պակասութիւններն ու բարոյական և զգացական աղքատութիւնները, որոնց

1. Ամիրայք, էջ 42-48։